

Bruselj, 26. maj 2023
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0131(COD)

9371/1/23
REV 1

MIGR 166
JAI 649
ASIM 60
EDUC 167
EMPL 210
CODEC 909
SOC 327

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: SVET

Št. dok. Kom.: 8580/22+ADD 1-ADD 4

Zadeva: Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev)
– splošni pristop

I. UVOD

1. Komisija je 28. aprila 2022 v okviru svežnja o spretnostih in talentih Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog direktive o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev).¹

¹ Dok. 8580/22

2. Namen predloga je sprememba Direktive 2011/98/EU (v nadaljnjem besedilu: direktiva o enotnem dovoljenju). Cilj te prenovitve je poenostaviti in pojasniti področje uporabe Direktive, racionalizirati postopek obravnavanja vlog, skrajšati celotno trajanje postopka in povečati učinkovitost postopka. Njen namen je poleg tega okrepiti zaščitne ukrepe in enako obravnavo državljanov tretjih držav ter izboljšati njihovo zaščito pred izkoriščanjem na trgu dela.
3. Podrobna obravnava predloga se je začela med češkim predsedovanjem, na seji Delovne skupine za integracijo, migracije in izgon (sprejem) 22. julija 2022. Delovna skupina IMEX (sprejem) je prvi kompromisni predlog preučila 9. novembra 2022. Švedsko predsedstvo je na podlagi ustnih in pisnih pripomb držav članic pripravilo spremenjen kompromisni predlog, ki je bil obravnavan in še podrobneje izpiljen na sejah Delovne skupine IMEX (sprejem) 27. januarja in 6. marca 2023 ter na seji svetovalcev za PNZ (sprejem) 25. aprila 2023.
4. V teh razpravah je večina držav članic izrazila široko podporo spremenjenemu predlogu in pozdravila kompromisne predloge predsedstva.
5. V Evropskem parlamentu je za preučitev predloga pristojen Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE). Osnutek poročila je pripravil poročevalec Javier Moreno Sánchez (S&D, Španija). Odbor LIBE je poročilo o predlogu sprejel 23. marca 2023. Evropski parlament je 19. aprila 2023 glasoval za medinstitucionalna pogajanja.

II. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA BESEDILA PREDSEDSTVA

6. Kompromisno besedilo spreminja predlog Komisije z različnih vidikov. Tako na primer omejuje področje uporabe direktive (člen 3) v primerjavi s predlogom Komisije, saj iz njega izključuje nekatere kategorije državljanov tretjih držav.
7. Medtem ko je v členu 4 ohranjena možnost vložitve vlog z ozemlja države članice, je v kompromisnem besedilu kot varovalo navedeno, da bi zadevni državljan tretje države moral imeti veljavno dovoljenje za prebivanje. Države članice lahko sprejmejo tudi vloge drugih državljanov tretjih držav, ki se zakonito nahajajo na njihovem ozemlju.
8. Kompromisno besedilo državam članicam zagotavlja dodatno prožnost, kar zadeva štirimesečni rok za izdajo odločbe (člen 5). V štirimesečni rok namreč ni več vključen čas, potreben za izdajo zahtevanega vizuma za pridobitev enotnega dovoljenja. Nasprotno pa so vanj vključena preverjanja razmer na trgu dela, ki se izvajajo v zvezi s posamezno vlogo za enotno dovoljenje.
9. V členu 11 kompromisno besedilo ohranja pravico imetnika enotnega dovoljenja, da zamenja delodajalca in je zaščiten v primeru brezposelnosti, hkrati pa določa več pogojev in zaščitnih ukrepov. V besedilu je tako na primer opredeljeno, da lahko države članice ne le preverijo pogoje za sprejem v skladu z nacionalnim pravom, temveč za zamenjavo delodajalca zahtevajo uradno obvestilo oziroma postopek obravnavanja vlog. Poleg tega lahko države članice določijo minimalno obdobje, v katerem mora imetnik enotnega dovoljenja delati za prvega delodajalca. V kompromisnem besedilu je pojasnjeno tudi, da izguba zaposlitve sama po sebi ni razlog za odvzem enotnega dovoljenja, razen če skupno obdobje brezposelnosti presega dva meseca. Države članice lahko dovolijo daljša obdobja brezposelnosti.

10. Namen sprememb v členih 13 in 14 je, da se pojasni obseg obveznosti držav članic v zvezi s preprečevanjem morebitnih zlorab, sankcioniranjem kršitev in olajševanjem vlaganja pritožb zoper delodajalce.

III. ZAKLJUČEK

11. Predsedstvo meni, da kompromis predstavlja pravičen in uravnotežen pristop, ki upošteva stališča večine držav članic.
12. Odbor stalnih predstavnikov je zato 24. maja 2023 sklenil pozvati Svet, naj:
- se na seji Sveta PNZ 8. junija 2023 dogovori o splošnem pristopu glede besedila iz dok. 9474/23, pri čemer se bo delegacija HU vzdržala glasovanja;
 - se seznani z izjavo iz dodatka k temu dopisu.
-